

تعداد خانوار در مناطق شهری به استان‌های بوشهر، هرمزگان و سیستان و بلوچستان به ترتیب به میزان ۴/۴، ۳/۹ و ۳/۸ درصد و بیشترین کاهش در مناطق روستایی به ترتیب به استان کرمانشاه، به میزان ۲/۶ درصد و استان‌های خراسان شمالی و خوزستان هریک به میزان ۱/۹ درصد اختصاص داشت. تعداد خانوارها در مناطق شهری استان تهران در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال قبل از آن معادل ۱/۶ درصد افزایش و تعداد خانوارهای روستایی آن به میزان ۱/۴ درصد کاهش داشت.

براساس آمار سازمان ثبت احوال کشور، تعداد موالید در سال ۱۴۰۱ معادل ۱۰۷۵/۲ هزار نفر بود که در مقایسه با سال قبل از آن ۳/۷ درصد کاهش داشت. با توجه به تعداد وفات ثبت شده به میزان ۴۱۸/۷ هزار نفر، در این سال ۶۵۶/۵ هزار نفر به جمعیت کشور (بدون در نظر گرفتن میزان مهاجرت) اضافه شد. نسبت جنسی (مردان به زنان) حاصل از ثبت رویداد وفات در سال ۱۴۰۱ برابر با ۱۳۰/۵ می‌باشد که در مقایسه با نسبت سال قبل از آن (۱۲۶/۰) افزایش نشان می‌دهد. در این سال، تعداد وفات ثبت شده در مقایسه با سال ۱۴۰۰ معادل ۲۳/۱ درصد کاهش یافت.

جدول ۹-۱- آمارهای حیاتی جمعیت (هزار نفر)

درصد تغییر	سال			
	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۳۹۹	
تعداد موالید				
ثبت شده	۰/۲	۱۰۷۵/۲	۱۱۱۶/۲	۱۱۱۴/۱
تعداد وفات				
ثبت شده	۶/۴	۴۱۸/۷	۵۴۴/۵	۵۱۱/۷
تعداد تغییر				
	۲۳/۱-			

مآخذ: سازمان ثبت احوال کشور

در سال ۱۴۰۱، وضعیت شاخص‌های عمده بازار کار کشور با بهبود اندکی همراه بود و این متغیرها در مجموع وضعیت مناسب‌تری در مقایسه با ارقام مشابه سال ۱۴۰۰ داشتند؛ به طوری که با حفظ نرخ مشارکت نیروی کار در سطح سال ۱۴۰۱، نرخ بیکاری و جمعیت بیکار کاهش یافت و جمعیت فعال و جمعیت شاغل در مقایسه با ارقام مشابه سال ۱۴۰۰ افزایش یافت.

۹-۱- جمعیت و نیروی انسانی

براساس برآورد مرکز آمار ایران، جمعیت کشور در سال ۱۴۰۱ به رقم ۸۴/۷ میلیون نفر رسید که در مقایسه با سال ۱۴۰۰ معادل ۰/۸ درصد افزایش یافت. در این سال، جمعیت شهری با ۱/۲ درصد افزایش به ۶۴/۷ میلیون نفر و جمعیت روستایی با ۰/۷ درصد کاهش به ۲۰/۰ میلیون نفر رسید. به این ترتیب، ضریب شهرنشینی در سال مذکور با ۰/۳ واحد درصد افزایش نسبت به سال قبل از آن به ۷۶/۳ درصد رسید. در سال مذکور، نسبت جنسی جمعیت که تعداد مردان به ازای هر یک‌صد نفر جمعیت زن را نشان می‌دهد برابر ۱۰۲/۰ بود.

براساس آخرین برآوردهای مرکز آمار ایران، در سال ۱۴۰۱ تعداد خانوارهای شهری کشور ۲۰/۸ میلیون خانوار و تعداد خانوارهای روستایی و غیر ساکن ۶/۰ میلیون خانوار بود که این ارقام در مقایسه با سال ۱۴۰۰ به ترتیب ۲/۱ درصد افزایش و ۰/۲ درصد کاهش نشان می‌دهند. بررسی تعداد خانوار برحسب مناطق شهری و روستایی استان‌های کشور نشان می‌دهد بیشترین رشد

۹-۲- بازار کار

۰/۹ درصد (معادل ۲۴۲/۴ هزار نفر) رشد نشان می‌دهد. در سال ۱۴۰۱ جمعیت فعال مردان و زنان به ترتیب ۰/۴ درصد (معادل ۸۹/۴ هزار نفر) و ۳/۷ درصد (معادل ۱۵۲/۹ هزار نفر) در مقایسه با سال قبل از آن افزایش یافت. توزیع منطقه‌ای جمعیت فعال نشان می‌دهد در این سال ۱۹/۹ میلیون نفر در مناطق شهری و ۶/۲ میلیون نفر در مناطق روستایی در بازار کار حضور داشتند.

در سال ۱۴۰۱، نرخ مشارکت ۴۰/۹ درصد بود که نسبت به سال قبل از آن تغییری نداشت. در این سال، نرخ مشارکت در مناطق روستایی با ۰/۵ واحد درصد کاهش نسبت به سال ۱۴۰۰ به ۴۲/۷ درصد رسید و نرخ مشارکت در مناطق شهری بدون تغییر در سطح ۴۰/۳ درصد بود.

بررسی نرخ مشارکت اقتصادی به تفکیک جنسیت در سال ۱۴۰۱ در مقایسه با سال قبل از آن نشان می‌دهد نرخ مشارکت مردان با ۰/۵ واحد درصد کاهش به ۶۸/۲ درصد و نرخ مشارکت زنان با ۰/۳ واحد درصد افزایش به ۱۳/۶ درصد رسید.

بخش مهمی از جمعیت حاضر در بازار کار را فارغ‌التحصیلان دانشگاهی تشکیل می‌دهند. براساس گزارش مرکز آمار ایران از نتایج آمارگیری نیروی کار، در سال ۱۴۰۱ در مجموع ۱۴/۵ میلیون نفر از جمعیت کشور فارغ‌التحصیل یا در حال تحصیل در دوره‌های عالی بودند. از این تعداد ۷/۷ میلیون نفر فعال و ۶/۸ میلیون نفر غیر فعال بودند. به عبارت دیگر، نرخ مشارکت در جمعیت دارای تحصیلات دانشگاهی ۵۳/۱ درصد بود که در مقایسه با سال ۱۴۰۰ معادل ۰/۵ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد.

بازار کار همانند هر بازار دیگری در اقتصاد از دو سمت عرضه و تقاضا تشکیل شده است. مهم‌ترین شاخص‌های بازار کار در سمت عرضه، جمعیت فعال و نرخ مشارکت و در سمت تقاضا، ظرفیت اشتغال ایجاد شده از سوی بخش‌های مختلف اقتصادی کشور است و جمعیت بیکار و نرخ بیکاری حاصل برآیند دو سمت عرضه و تقاضای بازار می‌باشد. بازار کار از سمت عرضه تحت‌تاثیر ساختار جمعیتی به‌ویژه جمعیت بالای ۱۵ سال و عوامل اقتصادی بوده و از سمت تقاضا غالباً متأثر از شرایط حاکم بر فضای اقتصادی است. بنابراین، تصمیمات اتخاذ شده توسط نیروی کار (به عنوان عرضه‌کننده) و بنگاه‌ها (به عنوان تقاضاکننده) تحولات بازار کار را رقم می‌زند. در خصوص عوامل موثر بر عرضه نیروی کار می‌توان به مواردی همچون تصمیم در مورد ورود به بازار کار، دوره‌های آموزشی و مهارتی طی شده، نحوه جستجوی شغلی و سطح دستمزد مورد انتظار اشاره کرد. تقاضای بنگاه‌های اقتصادی در بازار کار نیز غالباً تحت‌تاثیر نوع فعالیت بنگاه، سطح دستمزدها، نوع قراردادهای ساعات کاری مورد نیاز بنگاه قرار دارد. علاوه بر موارد مذکور، تغییر و تحولات اجتماعی و فرهنگی جوامع نیز بر تحولات بازار کار موثر است.

۹-۲-۱- عرضه نیروی کار

براساس گزارش نتایج طرح آمارگیری نیروی کار مرکز آمار ایران، جمعیت در سن کار (۱۵ ساله و بیشتر) در سال ۱۴۰۱ با ۱/۲ درصد افزایش نسبت به سال ۱۴۰۰ به ۶۳/۸ میلیون نفر رسید. در این سال، جمعیت فعال اقتصادی ۲۶/۱ میلیون نفر بود که در مقایسه با سال قبل از آن معادل

جدول ۹-۲- تحول جمعیت و بازار کار

(هزار نفر - درصد)

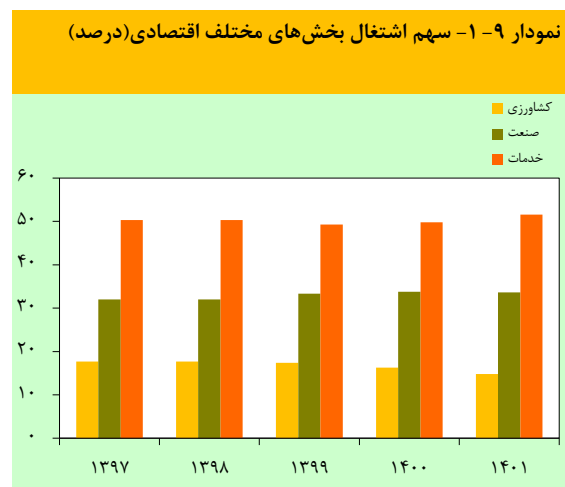
درصد تغییر (۱)		سال			
۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	
۱/۲	۱/۱	۶۳۷۹۴	۶۳۰۶۶	۶۲۳۷۶	جمعیت ۱۵ سال و بیشتر
۰/۹	۰/۳	۲۶۰۶۵	۲۵۸۲۲	۲۵۷۳۷	جمعیت فعال
۱/۱	۰/۸	۲۳۷۱۶	۲۳۴۴۷	۲۳۲۶۳	جمعیت شاغل
-۱/۱	-۴/۰	۲۳۴۹	۲۳۷۵	۲۴۷۴	جمعیت بیکار
۰/۰	-۰/۴	۴۰/۹	۴۰/۹	۴۱/۳	نرخ مشارکت
-۰/۲	-۰/۴	۹/۰	۹/۲	۹/۶	نرخ بیکاری
-۰/۲	-۰/۵	۹/۷	۹/۹	۱۰/۴	مناطق شهری
-۰/۲	-۰/۳	۶/۷	۶/۹	۷/۲	مناطق روستایی
-۰/۲	-۰/۵	۷/۷	۷/۹	۸/۴	مردان
-۰/۲	۰/۴	۱۵/۸	۱۶/۰	۱۵/۶	زنان
-۱/۱	۰/۰	۲۲/۶	۲۳/۷	۲۳/۷	جوانان ۱۵-۲۴ ساله
-۱/۶	۰/۱	۲۴/۵	۲۶/۱	۲۶/۰	شهری
۰/۱	-۰/۸	۱۷/۷	۱۷/۶	۱۸/۴	روستایی
-۰/۲	-۰/۲	۱۶/۳	۱۶/۵	۱۶/۷	گروه سنی ۱۸-۳۵ ساله
-۰/۳	-۰/۳	۱۷/۳	۱۷/۶	۱۷/۹	شهری
۰/۱	-۰/۲	۱۲/۸	۱۲/۷	۱۲/۹	روستایی

ماخذ: مرکز آمار ایران

۱- تغییرات نرخ‌های بیکاری و مشارکت برحسب واحد درصد می‌باشند.

۹-۲-۲- تقاضای نیروی کار

اقتصادی طی دوره ۱۴۰۱-۱۴۰۰ نشان می‌دهد سهم بخش خدمات از موجودی اشتغال کشور با ۱/۸ واحد درصد افزایش به ۵۱/۶ درصد و سهم بخش‌های صنعت و کشاورزی با ۰/۲ و ۱/۵ واحد درصد کاهش به ترتیب به ۳۳/۶ و ۱۴/۵ درصد رسید.

در سال ۱۴۰۱، جمعیت شاغل به ۲۳/۷ میلیون نفر رسید که در مقایسه با تعداد شاغلان در سال ۱۴۰۰، نشان‌دهنده افزایش حدود ۲۶۸/۴ هزار نفر (معادل ۱/۱ درصد) است. در این سال، تعداد شاغلان بخش خدمات با ۵۴۶/۰ هزار نفر افزایش نسبت به سال قبل از آن به ۱۲/۲ میلیون نفر و تعداد شاغلان بخش صنعت با ۳۳/۶ هزار نفر افزایش به ۸/۰ میلیون نفر رسید. مقایسه تعداد شاغلان بخش خدمات با آمار مشابه در سال ۱۳۹۸ (قبل از شیوع کرونا) نشان می‌دهد مشاغل از دست رفته بر اثر کرونا در این بخش در سال ۱۴۰۱ احیا شده است. در این سال، تعداد شاغلان بخش کشاورزی با ۳۱۴/۶ هزار نفر کاهش نسبت به سال ۱۴۰۰ به ۳/۵ میلیون نفر رسید.^(۱) بررسی تحولات اشتغال به تفکیک بخش‌های

۱- اختلاف سرجمع تغییرات اشتغال به تفکیک بخش‌های اقتصادی و کل تغییرات اشتغال، به مشاهدات اظهار نشده مربوط می‌شود.

گزارش اقتصادی و ترازنامه سال ۱۴۰۱

در سال ۱۴۰۱، نرخ بیکاری جوانان در گروه سنی ۲۴-۱۵ ساله در مقایسه با سال ۱۴۰۰ با ۱/۱ واحد درصد کاهش به ۲۲/۶ درصد رسید. نرخ بیکاری گروه سنی ۳۵-۱۸ ساله نیز با کاهش ۰/۲ واحد درصدی به ۱۶/۳ درصد رسید. در این سال، نرخ بیکاری جوانان ۲۴-۱۵ ساله در مناطق شهری با ۱/۶ واحد درصد کاهش به ۲۴/۵ درصد رسید؛ در مناطق روستایی نیز این نرخ با ۰/۱ واحد درصد افزایش رقم ۱۷/۷ درصد را ثبت کرد. در گروه سنی ۳۵-۱۸ ساله، نرخ بیکاری در مناطق شهری با ۰/۳ واحد درصد کاهش به ۱۷/۳ درصد و در مناطق روستایی با ۰/۱ واحد درصد افزایش به ۱۲/۸ درصد رسید.

توزیع نرخ بیکاری برحسب استان‌های کشور در سال ۱۴۰۱ نشان می‌دهد استان‌های هرمزگان، کرمانشاه و کردستان به ترتیب با ۱۵/۳، ۱۴/۲ و ۱۳/۷ درصد بالاترین نرخ بیکاری و استان‌های سمنان، زنجان و ایلام به ترتیب با ۶/۴، ۶/۷ و ۷/۰ درصد، پایین‌ترین نرخ بیکاری را داشتند. بر این اساس، تفاوت بین بیشترین و کمترین نرخ بیکاری در استان‌های کشور در سال ۱۴۰۱ معادل ۸/۹ واحد درصد بود که هر چند نسبت به سال ۱۴۰۰ کاهش داشت؛ اما این مساله نشان‌دهنده تفاوت قابل ملاحظه وضعیت بیکاری در بین استان‌های کشور است. توجه به ویژگی‌های منطقه‌ای و مباحث آمایش سرزمین در تدوین سیاست‌های اشتغال‌زایی اهمیت ویژه‌ای دارد. مقایسه نرخ بیکاری استان‌های کشور در سال ۱۴۰۱ با سال قبل از آن نشان می‌دهد که در ۱۳ استان از ۳۱ استان کشور نرخ بیکاری افزایش و در ۱۸ استان کاهش یافته یا ثابت مانده است.

۹-۲-۴- تسهیلات اعطا شده برای ایجاد اشتغال

در سال ۱۴۰۱، مبلغ ۳۴۵/۱ هزار میلیارد ریال تسهیلات اشتغال‌زایی از منابع قرض‌الحسنه بانک‌های دولتی، خصوصی و موسسات اعتباری پرداخت شد؛ از این رقم، ۳۲۴/۱ هزار میلیارد ریال در قالب «تبصره ۱۶» قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور برای اشتغال مددجویان کمیته امداد امام خمینی(ره) و سازمان

در سال ۱۴۰۱، تفکیک شاغلان کشور برحسب جنسیت نشان می‌دهد تعداد ۱۳۱/۹ هزار شغل (معادل ۰/۷ درصد) به اشتغال مردان و ۱۳۶/۵ هزار شغل (معادل ۳/۹ درصد) به اشتغال زنان افزوده شد. بدین ترتیب سهم شاغلان زن از کل اشتغال کشور با ۰/۴ واحد درصد افزایش از ۱۵/۰ درصد در سال ۱۴۰۰ به ۱۵/۴ درصد در سال ۱۴۰۱ رسید.

بررسی تغییرات اشتغال برحسب مناطق جغرافیایی در سال ۱۴۰۱ نشان می‌دهد، تعداد شاغلان در مناطق شهری به میزان ۳۴۳/۸ هزار نفر (معادل ۲/۰ درصد) افزایش داشت و در مناطق روستایی با کاهش ۷۵/۵ هزار نفری (معادل ۱/۳ درصد) روبه‌رو بود. بیشترین افزایش تعداد شاغلان در مناطق شهری در بخش خدمات به میزان ۴۰۰/۲ هزار نفر و بیشترین کاهش اشتغال در مناطق روستایی در بخش کشاورزی به میزان ۲۳۴/۴ هزار شغل بود.

۹-۲-۳- بیکاری

در سال ۱۴۰۱، جمعیت بیکار به رقم ۲/۳ میلیون نفر رسید که در مقایسه با سال قبل از آن ۱/۱ درصد (معادل ۲۶/۰ هزار نفر) کاهش نشان می‌دهد. بر این اساس، نرخ بیکاری با ۰/۲ واحد درصد کاهش نسبت به سال قبل از آن به ۹/۰ درصد رسید. در این سال، نرخ بیکاری مردان و زنان با کاهش مشابه ۰/۲ واحد درصدی نسبت به سال ۱۴۰۰ به ترتیب ارقام ۷/۷ و ۱۵/۸ درصد را ثبت کرد.

بررسی نرخ بیکاری برحسب مناطق جغرافیایی در سال ۱۴۰۱ نشان می‌دهد، نرخ بیکاری در مناطق شهری ۹/۷ درصد و در مناطق روستایی ۶/۷ درصد بود که در مقایسه با ارقام سال ۱۴۰۰ کاهش‌های مشابه ۰/۲ واحد درصدی را نشان می‌دهند. خشکسالی و کاهش سطح منابع آبی تجدیدناپذیر در دشت‌های کشور، مهم‌ترین عامل مهاجرت کارجویان روستایی به مناطق شهری بوده و این موضوع از دلایل بالاتر بودن نرخ بیکاری شهری نسبت به نرخ بیکاری روستایی به شمار می‌رود.

فصل ۹ تحولات بازار کار و نیروی انسانی

براساس قانون کار، مدت پرداخت مقرری حداقل ۶ ماه و حداکثر ۵۰ ماه از اولین روز بیکاری می‌باشد. طبق آمار ارائه شده، مقرری پرداختی برحسب نفر- ماه در سال ۱۴۰۱ با ۱۳/۰ درصد کاهش نسبت به سال قبل از آن به ۲۰۱۳/۷ هزار ریال رسید.

جدول ۹-۴- توزیع علل قطع مقرری بیمه بیکاری

تعداد کل قطع مقرری	استفاده از حداکثر مدت	اشتغال مجدد	سایر
هزار نفر	هزار نفر	هزار نفر	هزار نفر
سهم (درصد)	سهم (درصد)	سهم (درصد)	سهم (درصد)
۲۱۸/۳	۱۳۰/۵	۶۴/۶	۲۳/۱
۱۰۰/۰	۵۹/۸	۲۹/۶	۱۰/۶
۱۷۲/۶	۱۰۱/۸	۵۳/۵	۱۷/۳
۱۰۰/۰	۵۹/۰	۳۱/۰	۱۰/۰

ماخذ: سازمان تامین اجتماعی

۹-۲-۶- دستمزد و حقوق

در سال ۱۴۰۱، حداقل دستمزد ماهانه (۳۰ روزه) کارگران با توجه به مصوبه شورای عالی کار ۴۱/۸ میلیون ریال تعیین شد. این رقم در مقایسه با رقم تعیین شده برای سال ۱۴۰۰ به میزان ۵۷/۴ درصد رشد نشان می‌دهد. همچنین، طبق قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور، حداقل حکم کارگزینی حقوق‌بگیران دولت با ۶۰/۰ درصد افزایش نسبت به رقم مندرج در قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور معادل ۵۶/۰ میلیون ریال تعیین شد. در این سال، ضریب حقوق کارکنان دولت با ۱۰/۰ درصد افزایش نسبت به سال ۱۴۰۰ به ۳۳۵۳ ریال رسید. مقایسه میزان افزایش حداقل حقوق کارگران و کارمندان دولت با تورم سال ۱۴۰۰ (معادل ۴۶/۲ درصد) نشان می‌دهد که افزایش حداقل دستمزدها به نسبت، بالاتر از نرخ تورم بوده است؛ اما ضریب حقوق کارکنان دولت به نسبتی بسیار کمتر از تورم سال ۱۴۰۰ افزایش داشته است. البته با توجه به اجرای طرح مردمی‌سازی یارانه‌ها در اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۱ که تورم قابل ملاحظه به ویژه در گروه «خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها» ایجاد کرد، دولت در مهرماه ۱۴۰۱ جهت جبران کاهش قدرت خرید کارمندان دولت لایحه اصلاح قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور را با عنوان «لایحه متناسب‌سازی حقوق کارکنان دولت و بازنشستگان کشوری و لشگری» پیشنهاد داد که پس از تصویب

بهریستی، کسب و کارهای نوآور و شرکت‌های دانش بنیان، اشتغال ایثارگران و اشتغال در مناطق کم‌برخوردار و بقیه به متقاضیان مشاغل خانگی اختصاص یافت. براساس قانون بودجه سال ۱۴۰۱، میزان اعتبارات در نظر گرفته شده برای موارد فوق ۱۰۵۵/۰ هزار میلیارد ریال بود که بدین ترتیب، تسهیلات پرداختی عملکرد ۳۲/۷ درصدی را نشان می‌دهد.

۹-۲-۵- عملکرد صندوق بیمه بیکاری

در سال ۱۴۰۱، تعداد مقرری‌بگیران بیمه بیکاری ۱۶۵/۱ هزار نفر بود که در مقایسه با سال ۱۴۰۰ حدود ۵/۳ درصد کاهش نشان می‌دهد. تعداد بیمه‌شدگانی که در سال مذکور، به جمع مشمولان صندوق بیمه بیکاری اضافه شدند، با کاهش ۸/۵ درصدی به ۱۶۳/۴ هزار نفر رسید. بنابراین، تعداد بیمه‌شدگانی که در سال ۱۴۰۱ از مقرری بیمه بیکاری استفاده کردند، ۳۳۷/۷ هزار نفر بود که نسبت به سال ۱۴۰۰ به میزان ۱۴/۰ درصد کاهش نشان می‌دهد.^(۱) مقایسه این رقم با جمعیت بیکار سال ۱۴۰۱ (۲۳۴۹/۰ هزار نفر) نشان می‌دهد ۱۴/۴ درصد از جمعیت بیکار از این امکان بهره‌مند شدند.

جدول ۹-۳- عملکرد صندوق بیمه بیکاری (هزار نفر)

درصد تغییر	سال	
	۱۴۰۱	۱۴۰۰
تعداد مقرری‌بگیران	۱۶۵/۱	۱۷۴/۳
تعداد برقراری مقرری	۱۶۳/۴	۱۷۸/۶
تعداد موارد قطع مقرری	۱۷۲/۶	۲۱۸/۳

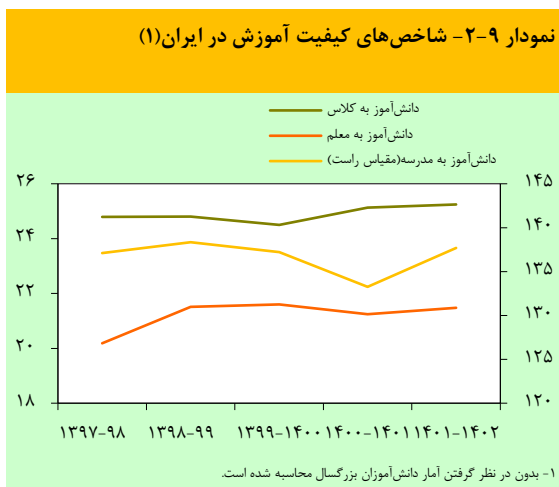
ماخذ: سازمان تامین اجتماعی

در سال ۱۴۰۱، مقرری ۱۷۲/۶ هزار نفر از مشمولان صندوق بیمه بیکاری قطع شد. معادل ۵۹/۰ درصد به دلیل اتمام مدت استحقاق، ۳۱/۰ درصد به دلیل اشتغال مجدد و ۱۰/۰ درصد باقی‌مانده به دلایلی از جمله بازنشستگی، ازکارافتادگی، فوت یا عدم شرکت در کلاس‌های فنی و حرفه‌ای و ... از ردیف مقرری‌بگیران حذف شدند.

۱- تعداد استفاده‌کنندگان در هر سال عبارت است از مجموع مقرری‌های برقرار شده در همان سال به علاوه مقرری‌بگیران باقی‌مانده در پایان سال قبل.

گزارش اقتصادی و ترازنامه سال ۱۴۰۱

تمایل دانش‌آموزان به تحصیل در رشته‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش افزایش داشت. علت این امر می‌تواند ناشی از تمایل نوجوانان به ورود سریع‌تر به بازار کار و مستقل شدن، بازار کار مناسب‌تر این رشته‌ها، سیاست‌های اجرا شده در جهت هدایت دانش‌آموزان به رشته‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش و افزایش سطح آگاهی والدین باشد.

در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲، تعداد دانش‌آموزان مدارس غیر دولتی در مقایسه با سال تحصیلی قبل از آن معادل ۱۵/۳ درصد افزایش داشت که به موجب آن سهم دانش‌آموزان مدارس غیردولتی از ۱۲/۴ درصد در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ به ۱۴/۰ درصد در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ افزایش یافت. اتمام محدودیت‌های کرونایی در سال ۱۴۰۱ و بازگشت مدارس به شیوه آموزش حضوری در این زمینه موثر بود.

در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲، تعداد مدارس کشور با ۴/۰ درصد افزایش به ۱۲۵/۰ هزار دستگاه رسید. در این سال، تعداد کلاس‌ها نیز با ۲/۸ درصد افزایش به ۶۵۶/۰ هزار باب رسید. کادر آموزشی کل کشور نیز به ۷۷۱/۱ هزار نفر رسید که در مقایسه با سال قبل از آن به میزان ۲/۲ درصد افزایش نشان می‌دهد. شاخص

در مجلس شورای اسلامی و تأیید شورای نگهبان مقرر شد از مهر ماه ۱۴۰۱ رقم ۹۰۰ هزار تومان به صورت ثابت به احکام کارگزینی بازنشستگان کشوری و لشگری اضافه شود. همچنین، مقرر شد از مهرماه ۱۴۰۱ معادل ریالی ۳۰۰۰ امتیاز (حدود یک میلیون تومان) به احکام کارگزینی کارمندان شاغل دولت اضافه شود.

۹-۳- آموزش

نظام آموزشی هر کشور در مقاطع مختلف تحصیلی، علاوه بر رسالت فرهنگی و اجتماعی، عهده‌دار تربیت و آماده‌سازی نیروی انسانی برای ورود به بازار کار است. با شناخت مناسب از مزیت‌های نسبی و برنامه‌ریزی صحیح آموزشی می‌توان نیروی انسانی پویاتری را جهت تسریع توسعه اقتصادی به کار گرفت. امکانات آموزشی عمومی مناسب باعث کاهش فقر فرهنگی و اقتصادی شده و زمینه را برای بروز استعدادهای افراد جامعه فراهم می‌نماید.

۹-۳-۱- آموزش و پرورش عمومی

در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲، تعداد کل دانش‌آموزان^(۱) با ۵/۹ درصد افزایش به ۱۷/۳ میلیون نفر رسید. در این سال، تعداد دانش‌آموزان مقطع ابتدایی در مقایسه با سال تحصیلی قبل از آن ۳/۴ درصد، تعداد دانش‌آموزان مقطع متوسطه اول ۱/۶ درصد، تعداد دانش‌آموزان مقطع متوسطه دوم ۰/۹ درصد و تعداد دانش‌آموزان پیش‌دبستانی و بزرگسالان به ترتیب ۲۱/۳ و ۱۶۰/۱ درصد افزایش یافت.

در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲، حدود ۴۴/۸ درصد از دانش‌آموزان پسر مقطع متوسطه دوم و ۲۹/۲ درصد از دانش‌آموزان دختر مقطع متوسطه دوم در هنرستان‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش مشغول به تحصیل بودند. طی سال‌های اخیر

۱- شامل دانش‌آموزان دوره‌های پیش‌دبستانی، ابتدایی، متوسطه اول، متوسطه دوم (نظری، فنی و حرفه‌ای و کاردانش) و بزرگسالان می‌باشد.

فصل ۹ تحولات بازار کار و نیروی انسانی

نسبت دانش‌آموز به مدرسه (بدون احتساب بزرگسالان) به ۱۳۲/۴ نفر رسید که در مقایسه با رقم ۱۳۳/۳ در سال ۱۴۰۰ افزایش داشت. شاخص نسبت دانش‌آموز به معلم با ۰/۳ واحد افزایش نسبت به سال قبل از آن به ۲۱/۵ نفر رسید. در این سال، شاخص نسبت دانش‌آموز به کلاس با ۰/۱ واحد افزایش نسبت به سال قبل از آن به ۲۵/۲ نفر رسید.

جدول ۹-۵- دانش‌آموزان مقاطع مختلف تحصیلی برحسب جنس

(هزار نفر)

درصد تغییر	۱۴۰۱-۱۴۰۲		۱۴۰۰-۱۴۰۱		
	پسر	دختر	پسر	دختر	
ابتدایی	۴۶۶۶/۱	۴۴۱۱/۸	۴۵۱۴/۴	۴۲۶۸/۹	
متوسطه اول	۱۹۰۵/۴	۱۸۰۹/۶	۱۸۸۵/۵	۱۷۷۰/۴	
متوسطه دوم	۱۴۵۴/۷	۱۴۴۸/۲	۱۴۵۵/۴	۱۴۲۰/۴	
جمع	۸۰۲۶/۲	۷۶۶۹/۶	۷۸۵۵/۳	۷۴۵۹/۷	

ماخذ: وزارت آموزش و پرورش

جدول ۹-۶- ترکیب دانش‌آموزان مقاطع مختلف تحصیلی در مناطق شهری و روستایی

(درصد)

	۱۴۰۱-۱۴۰۲		۱۴۰۰-۱۴۰۱	
	مناطق روستایی	مناطق شهری	مناطق روستایی	مناطق شهری
ابتدایی	۲۷/۷	۷۲/۳	۲۸/۱	۷۱/۹
متوسطه اول	۲۲/۲	۷۷/۸	۲۲/۵	۷۷/۵
متوسطه دوم	۱۰/۷	۸۹/۳	۱۰/۸	۸۹/۲
جمع	۲۳/۳	۷۶/۷	۲۳/۵	۷۶/۵

ماخذ: وزارت آموزش و پرورش

جدول ۹-۷- دانش‌آموزان مدارس غیر دولتی در مقاطع مختلف تحصیلی

درصد تغییر	سهم در کل دانش‌آموزان (درصد)		تعداد (هزار نفر)	
	۱۴۰۱-۱۴۰۲	۱۴۰۰-۱۴۰۱	۱۴۰۱-۱۴۰۲	۱۴۰۰-۱۴۰۱
ابتدایی	۱۶/۰	۱۵/۲	۱۳۸۰/۷	۱۱۸۹/۷
متوسطه اول	۱۵/۸	۱۲/۱	۴۴۷/۷	۳۸۶/۷
متوسطه دوم	۱۲/۰	۱۲/۶	۳۶۵/۹	۳۲۶/۶
جمع	۱۵/۳	۱۴/۰	۲۱۹۴/۳	۱۹۰۳/۰

ماخذ: وزارت آموزش و پرورش

۹-۳-۲- آموزش عالی

رسید؛ اما تعداد دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی با ۴/۶ درصد افزایش طی این دوره رقم ۱۲۶۱/۸ هزار نفر را ثبت نمود. افزایش دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی در این سال عمدتاً ناشی از افزایش ۷/۸ درصدی دانشجویان زن نسبت به سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ بود. بررسی دانشجویان به تفکیک جنسیت و

در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲، تعداد دانشجویان کشور (دولتی و غیر دولتی) با ۰/۱ درصد افزایش نسبت به سال قبل از آن به ۳۳۴۹/۳ هزار نفر رسید. در این سال تحصیلی، تعداد دانشجویان آموزش عالی دولتی با ۲/۴ درصد کاهش نسبت به سال تحصیلی قبل از آن به ۲۰۸۷/۵ هزار نفر

گزارش اقتصادی و ترازنامه سال ۱۴۰۱

رشته‌های «علوم انسانی و هنر»، «علوم اجتماعی، روزنامه‌نگاری و اطلاع‌رسانی»، «علوم تجربی، ریاضی و آمار»، «علوم تربیتی»، «بهداشت» و «کشاورزی، جنگلداری، ماهیگیری و دامپزشکی» عمده دانشجویان را زنان تشکیل می‌دهند.

رشته تحصیلی در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ نشان می‌دهد در رشته‌های «بازرگانی، علوم اداری و حقوق»، «فناوری اطلاعات و ارتباطات»، «مهندسی، ساخت و تولید» و «خدمات» تعداد دانشجویان مرد نسبت به زن بیشتر است. همچنین، در

جدول ۹-۸- کل دانشجویان کشور

(هزار نفر)

	سال تحصیلی		درصد تغییر		سهم (درصد)	
	۱۴۰۱-۱۴۰۲	۱۴۰۰-۱۴۰۱	۱۴۰۱-۱۴۰۲	۱۴۰۰-۱۴۰۱	۱۴۰۱-۱۴۰۲	۱۴۰۰-۱۴۰۱
آموزش عالی دولتی (۱)	۲۰۸۷/۵	۲۱۳۸/۳	۱/۶	-۲/۴	۶۲/۳	۶۳/۹
زن	۱۰۶۰/۴	۱۰۷۳/۸	۱/۱	-۱/۳	۳۱/۷	۳۲/۱
مرد	۱۰۲۷/۱	۱۰۶۴/۴	۲/۲	-۳/۵	۳۰/۷	۳۱/۸
دانشگاه آزاد اسلامی	۱۲۶۱/۸	۱۲۰۶/۱	۸/۹	۴/۶	۳۷/۷	۳۶/۱
زن	۶۱۲/۲	۵۶۷/۹	۱۰/۹	۷/۸	۱۸/۳	۱۷/۰
مرد	۶۴۹/۶	۶۳۸/۱	۷/۱	۱/۸	۱۹/۴	۱۹/۱
جمع	۳۳۴۹/۳	۳۳۴۴/۳	۴/۱	۰/۱	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰

ماخذ: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و دانشگاه آزاد اسلامی

۱- شامل دانشجویان دانشگاه‌های وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، پیام نور، جامع علمی- کاربردی، فرهنگیان، فنی و حرفه‌ای، سایر دستگاه‌های اجرایی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و موسسات آموزش عالی غیر دولتی- غیر انتفاعی می‌باشد.